

[Arnth Jensen.]

skal hæves op ved Siden af Købstadskolen. Men den, der kender den danske Folkeskole og de forskellige Kaar, Landsby- og Købstad-børn vokser op under, ved ogsaa, at dette Slagord: at hæve Landsbyskolen op til Købstadskolen, mere har hjemme i Teoriens end i Virkelighedens Verden. Jeg ved meget vel, at denne Betragtning maaske i visse — jeg havde nær sagt patent-pædagogiske Kredse vil faa Prædikater: gammeldags og reaktionær; og jeg ved ogsaa meget vel, at naar vi gør os til Talsmænd for, at f. Eks. det tvungne Timetal bør sættes lavere for Landsbyskolen end for Købstadskolen, vil dette af vore Modstandere maaske blive udlagt saaledes, at vi af økonomiske og reaktionære Grunde ikke ønsker at give Landsbyens Børn og Ungdom Mulighed for at faa lige saa god og lige saa let Adgang til Kundskab og Oplysning som Byernes Ungdom. Men jeg tilbageviser en saadan Paa-stand, og jeg kan gøre det ved at henvise til de Ændringsforslag, vi stillede i Fjor, hvorved vi ganske vist ikke satte det tvangsmæssige Mindstemaal af Timer lige saa højt i Landsbyskolen som i Købstadskolen, men hvorved vi gav de enkelte Skolekredse fuld Frihed til selv at udvide Timetallet og Fagrækken, til at udvide Undervisningen ud over den skolepligtige Alder og udvide den ogsaa til Ekskursus. Og vi underbyggede vore Forslag med saadanne økonomiske Hjælpemidler fra Statens Side, at de for Befolkningen forelaa som et virkeligt Tilbud, ikke som et Paabud.

Vi ønsker lige saa varmt som den højtærede Minister og de Partier, der staaar bag ham, de bedst mulige ydre Vilkaar for Folkeskolen, vel vidende, at den bedst mulige Oplysning for den opvoksende Ungdom kan og vil give et Land uvurderlige Værdier for Fremtiden; men vi ønsker tillige i fuldeste Maal, at Hjemmene, Forældrene, skal staa bag den Skoleordning, som træffes.

Det er min Overbevisning, at naar den højtærede Minister Gang paa Gang har udtalt de samme Ønsker, staaar der den dybeste Alvor og Oprigtighed bagved. Men det er ogsaa min Overbevisning, at skal vi have alle Hjemmene i de forskellige Egne til at staa bag Loven, maa flere af de foreslaaede Bestemmelser, som uvægerligt vil indsnævre de stedlige Kredses Ønsker og Besværgelsesfrihed, ændres eller fjernes. Jeg har anført over for den højtærede Minister, at vi finder Kravet om, at Minimumstimetallet skal være ens for By og Land, uheldigt, fordi der er saa stor Forskel paa Vilkaarene for Børn i By og paa Land, ja,

ogsaa paa Vilkaarene for Børn i Stationsbyen og i Bondebyen, og lige saa uheldige finder vi de rigoristiske Bestemmelser for Landsbyskolen om Maksimumstimetal for de yngste Børn og Minimumstimetal for de ældste Børn. Jeg vil for Resten gerne i denne Forbindelse spørge Ministeren: Hvorfor indfører man den Slags Bestemmelser overalt paa Landet uden for København, medens man giver København fuldstændig Frihed til selv at indrette det? Jeg forstaaar ikke, hvorfor Ministeren gør denne Sondring. Det kan jo nemlig, hvis Bestemmelserne haandhæves strengt, føre til, at Landsbybørn fra 9 til 11 Aar bliver lænket til Skolen alle Ugens Dage, eller ogsaa, at de, lad os sige det paa den Maade, straks efter de to første Skoleaar kan faa et Tillæg paa ca. 50 pCt. af Undervisningstimerne, og dette finder jeg i hvert Fald pædagogisk uforsvarligt. Jeg mener, at Bestemmelserne uvægerligt ikke alene vil indsnævre Befolkningens Medbestemmelsesret ved Skolens Ordning, men ogsaa mange Steder vil umuliggøre visse Skoleformers fremtidige Bestaaen, Skoleformer, som man har set en hel Egn's Befolkning slutte op om og frendeles staa Vagt om, og som de baade er tilfredse med og glade ved. Ønsker man saadanne Skoleformer omdannet, saa skal det ikke ske ved et Magtbud fraoven, men saa maa det ske ved at vise Befolkningen Resultaterne fra andre Skoleformer, som kan overbevise dem om, at det andet er bedre.

Af de Grunde, jeg her har nævnt, vil Ministeren forstaa, at skønt jeg anerkender den Form, Ministeren har brugt, ønsker jeg, at Minimumstimetallet for hele Barnets Undervisningstid i hvert Fald ikke sættes saa højt, som det er sat i Lovforslaget, men jeg tilføjer, at vi er rede til en Forhandling, eventuelt ogsaa om et Tal ud over det Minimumstimetal, som vi foreslog sidste Aar.

Vender jeg mig dernæst til Fagrækken, saa er ogsaa her Ensretningen fastslaaet. De lovbefalede Fag er ens baade for By og for Land, der mangler næsten kun, at man fastsætter ens Timetal for hvert Fag, for at Billedet kan være fuldkomment. Om det Punkt hedder det i Bemærkningerne, at Folkeskolens Højnelse skal fremkaldes ved at gøre Undervisningen fyldigere og bedre, men ikke ved at udvide Fagkredsen. Disse Ord kan vi underskrive, men der er bare den Ting ved det, at Lovforslaget følger dem ikke. I Forhold til bestaaende Lov, Loven af 19. Marts 1904, udvider det foreliggende Lovforslag den lovbefalede Fagkreds med 4 nye Fag for Købstæderne og 5 for Landsbyskolen, endvidere lægger